

15 Skriftsproget grundelementer

15.3. Opgave 3: Essay

Præsentation

Opgaveformulering: Du skal skrive et essay, som tager udgangspunkt i artiklen "Gymnasieelever: Første halve år er spild af tid" (offentliggjort i *Politiken*, 5.2.2011), her gengivet fra www.politiken.dk.

Læringsmål: *beskrivelse, definition, eksemplificering, refleksion.*

Delopgave A

Skriveforberedelse

Du skal fortælle din sidekammerat om en episode eller en oplevelse fra dit første halve år i gymnasiet, som du synes, har haft betydning for dig, og som efter din mening har givet dig bedre forudsætninger for dit valg af studieretning, eller som tvært imod har gjort det vanskeligere for dig at vælge.

1. Lav en brainstorming, der knytter sig til episoden eller oplevelsen. Kig nærmere på dine stikord, idet du ordner dem til et mindmap ved at tegne forbindelseslinjer mellem stikordene, så du tydeliggør de indbyrdes tilhørsforhold mellem ordene. Hvis du i den forbindelse kommer på yderligere ord (ting, fænomener), noterer du disse.
2. Fortæl din sidekammerat om episoden, idet du (uforpligtende) støtter dig til dit mindmap. Du skal forsøge dig frem, søgende og spørgende, nysgerrigt afprøvende.
3. Skriv din fortælling ned, husk så mange (væsentlige) detaljer som muligt. Bearbejd din mundtlige fortælling med bevidsthed om, at (nogle af) de træk, som er karakteristiske for den mundtlige fortælling, også kommer til at kendetegne din tekst.

Opgave til aflevering (2 elevtimer)

Respons

Du får respons på, hvordan du formår at beskrive den konkrete episode eller oplevelse så anskueligt, at det er muligt for læseren at danne sig et billede af situationen og af de tanker, du har gjort dig i den forbindelse.

15 Skriftsproget grundelementer

Delopgave B

Skriveforberedelse

1. Læs om essaygenren s. 147 i *Dansk i grundforløbet*.
2. Læs modelteksten (find et essay på www.studienet.dk):
 - Giv hvert afsnit i modelteksten en overskrift, og diskuter, hvordan essayet er bygget op.
 - Undersøg, hvordan skribenten indleder og afslutter sit essay.
 - Diskuter, hvilke ord og vendinger der er karakteristiske for denne opgavetype.
3. Læs den respons, du har fået på delopgave A, og arbejd med de fokuspunkter, responsen formulerer.
4. Skriv dit essay, idet du bygger videre på delopgave A og inddrager synspunkter fra artiklen "Gymnasieelever: Første halve år er spild af tid" i dine refleksioner over, om du synes, grundforløbet har haft betydning for dit valg af studieretning, eller om det tvært imod har vanskeliggjort dit valg.

Gå ud fra følgende definition af essayet:

»en afrundet ikke-fiktiv prosatekst; en personlig og subjektiv, smidig og rummelig, ubesværet og gerne mundret fremstilling. Forfatter-jeget er tekstens ræsonnør og fortæller; emnet er anledning til forfatter-jegets livsfilosofiske selvudfoldelse. Teksten har karakter af en igangværende tankeproces«

Opgave til aflevering (3 elevtimer)

Evaluering

Din besvarelse bliver evalueret ud fra, om du på en personlig måde formår at beskrive situationen, hvor emnet spontant opstår, og om du formår at forme essayet, så det følger følgende træk, som er kendetegnende for essaygenren:

- Forfatteren er tekstens "jeg"
- Teksten er et tankeforløb, hvor ideer og synspunkter opstår undervejs
- Teksten er en løbende debat og har et dialogisk præg
- Tekstens stilideal er at tale ubesværet og legende om livets store spørgsmål; sproget er talesprogsnært, mundtligt, omtrentligt og søgende samt symbolladet, tæt og original i skildringen af situationer og personlige overvejelser

15 Skriftsproget grundelementer

UDDANNELSE 4. FEB. 2011 KL. 23.24

Gymnasieelever: Første halve år er spild af tid

Hver tredje elev kan ikke bruge gymnasiets grundforløb til at vælge studieretning, viser undersøgelse.

AF JACOB FUGLSANG, UDDANNELSES-
REDAKTØR, OG PERNILLE MAINZ

»I bedste fald forvirrer grundforløbet eleverne. I værste fald er det spild af tid«.

Så skarpt formulerer formand for Danske Gymnasieelevers Sammenslutning Frederik Gjørup kritikken af det grundforløb, som elever skal gennemføre det første halve år på uddannelsen.

DGS har spurgt 3.300 elever, om de mener, at grundforløbet hjælper med at afklare valget af studieretning. Det er en tredjedel uenig eller meget uenig i.

»Undersøgelsen viser, at grundforløbet ikke er meningsfyldt for mange elever. Det giver dem ikke et billede af, hvad for en retning de skal vælge«, siger Frederik Gjørup.

Udskældt reform

Han ønsker grundforløbet ændret, så det lægger mere vægt på at give eleverne en viden om de metoder, som studieretningerne i gymnasieuddannelsen arbejder ud fra.

»Eleverne skal på gaden og lave undersøgelser og interview i stedet for at

sidde og skrive synopsis om kvalitativ og kvantitativ empiri. Det vil gøre dem mere kvalificerede til at tage stilling til, om de efter grundforløbet skal vælge en naturvidenskabelig, humanistisk eller samfundsvidenskabelig retning«, siger Frederik Gjørup.

Gymnasiereformen blev gennemført i 2005, og det første halve år i uddannelsen har været omdiskuteret, fra de første elever startede deres tre år lange vej mod studentehuen. Forskellen fra den tidligere opdeling i sproglig og matematisk linje er, at elever efter et halvt år skal tage det endelige valg af studieretning.

Sidste år blev gymnasiereformen ændret, og det blev understreget, at det første halve år i gymnasiet skal give eleverne bedre muligheder for at træffe et kvalificeret valg af studieretning.

S: Relevant kritik

Socialdemokraternes uddannelsesordfører, Christine Antorini, nikker genkendende til elevernes kritik.

»Det er en meget relevant kritik, som jeg håber, at vi har taget højde for med de ændringer, vi har lavet. Det er nok først de nye 1. g'ere, der vil møde æn-

15 Skriftsproget grundelementer

dringerne i praksis«, siger Christine Antorini.

Også i Undervisningsministeriet er vurderingen, at ændringerne fra 2009 vil afhjælpe problemet med forvirrede elever det første halve år.

»Elever er forskellige, og jeg kan godt forstå, hvis der er elever, der ikke altid synes, at grundforløbet rammer det, som de gerne ville have. Jeg vil dog klart mene, at skolerne er på sporet. Men alt kan gøres bedre, og det kan godt være, at der fortsat er ting omkring grundforløbet, som ministeriet skal drøfte yderligere med rektorerne og følge op på«, siger undervisningskonsulent Jørgen Balling Rasmussen.

Kan man være sikker på, at gymnasie- rektorerne har rettet sig efter de præciseringer?

»Vi blander os ikke i undervisningen, men målene skal selv følgelig respekteres, og det er op til den enkelte skoles ledelse og lærere at sørge for, at det sker. Også selv om eleverne på et hold har forskellige forudsætninger. Nogle er afklaret om valg af studieretning og andre ikke, nogle er klar til teoretisk

stof, andre ikke, men så må man finde en balance«.

Hvad er alternativet

Det er gymnasierne ifølge formanden for Gymnasieskolernes Rektorforening, Jens Boe Nielsen, i fuld gang med. Hans oplevelse er, at gymnasierne forsøger at lave gode forløb det første halve år og give eleverne de bedst mulige forudsætninger for at vælge.

»Jeg kan godt genkende billedet af elevernes frustrationer. Men jeg ved ikke, hvad alternativet er, hvis vi skal fastholde, at eleverne skal kunne skifte studieretning et stykke inde i forløbet«, siger han.

»Før sad 'plejer' ved katederet. Nu er lærerne presset til at yde det ypperste, og det går i den rigtige retning. Det går langsomt bedre og bedre«, siger han.

Hvad kan de elever, som går på gymnasiet i dag, bruge det til?

»Ikke til noget. Men på den anden side får eleverne på andre områder bedre undervisning, end de fik før i tiden«, siger Jens Boe Nielsen.